

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

Överförmyndarnämnden

Arvode för särskilt förordnade vårdnadshavare till ensamkommande flyktingbarn

Förslag till beslut

Överförmyndarnämnden föreslås besluta:

1. Översända tjänsteskrivelsen till socialtjänsten i Hörby och Höör för kännedom.
2. Lägga informationen med godkännande till handlingarna.

Ärendebeskrivning

En problematik gällande arvode för särskilt förordnade vårdnadshavare till ensamkommande flyktingbarn har uppmärksammats av överförmyndarverksamheten och ställföreträdare i Höör kommun.

Detta är ett bekymmer som främst för Höör kommun, då socialtjänsten i Hörby har valt en annan lösning som tillämpas av de flesta kommuner i landet.

Ensamkommande barn får vid ankomsten till Sverige en god man. God man för ensamkommande barn tillsätts av överförmyndaren i den kommun där barnet vistas.

Det är socialtjänsten i anvisningskommunen som placerar barnet på lämpligt boende. Ibland kan det vara samma kommun som barnet har blivit anvisad till eller en annan kommun. När sedan överförmyndaren förordnat en god man för det ensamkommande barnet utövar överförmyndaren i vistelsekommunen tillsyn över den gode mannen och betalar ut arvode till denna. Detta görs med stöd av lagen för god man för ensamkommande barn. God man för ett ensamkommande barn ska ses som en tillfällig lösning tills en vårdnadshavare har utsetts.

När ett ensamkommande barn får uppehållstillstånd så ska enligt lag socialtjänsten i anvisningskommunen ansöka till tingsrätten om att en särskilt förordnad vårdnadshavare utses.

När en särskilt förordnad vårdnadshavare förordnats upphör överförmyndarens tillsyn enligt lagen om god man för ensamkommande barn. Istället ska tillsyn över den särskilt förordnad vårdnadshavare göras i enlighet föräldrabalkens regler för förmyndare. Detta innebär att arvode betalas ut enligt samma regler som för "vanliga godmansuppdrag".

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

Överförmyndaren utövar ingen tillsyn över vårdnadsdelen i uppdraget, utan tillsynen gäller förmyndarskapet, på samma vis som tillsyn utövas för "vanliga" förmyndarskap. Överförmyndaren utövar alltså tillsyn över förvaltningen av barnets tillgångar. Det är socialtjänsten i anvisningskommunen som ansvarar för att följa upp att särskilt förordnade vårdnadshavare fullföljer sitt uppdrag som vårdnadshavare.

Eftersom barnet vid uppehållstillstånd blir folkbokförd ändras även vilken överförmyndare som är behörig att utöva tillsynen och besluta om arvode. Det är överförmyndaren i folkbokföringskommunen som är behörig att göra detta.

Frågan är då vem som ska stå för arvodet till särskilt förordnad vårdnadshavare för delen av uppdraget som är som vårdnadshavare.

Många kommuner har valt att lösa detta genom att socialtjänsten i anvisningskommunen, som är den som ansöker om särskilt förordnad vårdnadshavare, sluter ett avtal med vårdnadshavaren och betalar ut arvode. Exempelvis Hörby kommun har löst frågan på detta sätt, vid denna lösning elimineras risken att det uppstår problem med att barn flyttar och ändrar folkbokföringskommun. Det är socialtjänsten i anvisningskommunen som är ansvarig oavsett vart barnet bor.

I Höors kommun har socialtjänsten tagit ställning i frågan på så vis att de endast sluter avtal med särskilt förordnade vårdnadshavare som även är familjehem. För övriga särskilt förordnade vårdnadshavare hänvisar socialtjänsten till överförmyndaren för arvode även för de delar i uppdraget som tillhör vårdnadshavarskapet.

Denna lösning fungerar hjälpligt, endast så länge barnet är folkbokfört i Höors kommun, men det blir problem när barnet flyttar till en annan kommun. Särskilt förordnad vårdnadshavare får då ansöka om arvode hos överförmyndaren i den kommun där barnet är folkbokfört och den överförmyndaren kommer troligtvis att endast besluta om arvode för den delen som ingår i överförmyndarens uppdrag att besluta om, det vill säga förmyndarskapet. Detta innebär att ingen kommer att stå för kostnader för delen av uppdraget som omfattar vårdnadskapet. Det uppstår även bekymmer gällande exempelvis vilken kommun som ska ansvara för tolkkostnader.

Med gällande riktlinjer uppstår även en del andra frågor, som dubbel arvodering till särskilt förordnade vårdnadshavare för barn folkbokförda i Höors kommun med anvisade till andra kommuner.

Överförmyndaren i Höors kommun får inte besluta i ärende gällande barn som är folkbokförda i en annan kommun. Detta framgår tydligt i föräldrabalken 16 kap 2 § *"Tillsynen utövas av överförmyndaren för den kommun där den som har förmyndare, god man eller förvaltare är folkbokförd. Om den enskilde inte är folkbokförd i Sverige, utövas tillsynen av överförmyndaren för den kommun där den enskilde vistas."*

För frågor som gäller arvode till särskilt förordnade vårdnadshavare för barn som inte är folkbokförda i Höors kommun så ska vi hänvisa till socialtjänsten i anvisningskommun eller till överförmyndaren i folkbokföringskommunen.

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

Socialnämnden kommer att behandla frågan vid nästkommande nämndsammanträde. Förslaget är att Socialnämnden ska kunna ingå avtal om ersättning till särskilt förordnad vårdnadshavare i de fall där ersättning inte utgår från någon annan, dvs när barnet placerats i annan kommun än Höör.

Lagstiftningen ger socialtjänsten inte några möjligheter att teckna sådana avtal annat än med personer som tidigare varit familjehem och sedan övergått till att bli särskilt förordnade vårdnadshavare därav är det nödvändigt med ett socialnämndsbeslut.

Evelina Magnusson
Överförmyndarhandläggare
0413-281 67
evelina.magnusson@hoor.se

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse ang. särskilt förordnade vårdnadshavare för EKB